

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

«МЕНЕДЖМЕНТ ХХІ СТОЛІТТЯ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Умань
18-19 жовтня 2018 р.

**Умань
2018**

УДК 338
М58

*Рекомендовано до друку
вченою радою факультету менеджменту
Уманського національного університету садівництва
(протокол № 1 від 20 вересня 2018 р.)*

Редакційна колегія

ВЕРНЮК Н.О. – к.е.н., доцент, декан факультету менеджменту;

НОВАК І.М. – д.е.н., доцент, заступник декана факультету менеджменту з наукової роботи.

ШКОЛЬНИЙ О.О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту;

МАШКОВСЬКА Л.В. – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін;

ТРАНЧЕНКО Л.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи;

ПЕТРЕНКО Н.О. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування.

КОМІСАРЕНКО Н.О. – к.пед.н., доцент, завідувач кафедри української та іноземних мов.

За достовірність інформації відповідальність несуть автори публікацій.

М58 Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Умань, 18-19 жовтня 2018 р. / Редкол.: Школьний О.О. (відп. ред.) та ін. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2018. – 267 с.

Збірник містить доповіді наковців, які були розглянуті на всеукраїнській науково-практичній конференції «Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи», що відбулася 18-19 жовтня 2018 р. в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюються проблемні питання розвитку теорії та практики менеджменту в глобальному конкурентному середовищі. Розраховано на наукових співробітників, викладачів, аспірантів, студентів та фахівців, які займаються питаннями розвитку менеджменту.

УДК 338

© Уманський національний
університет садівництва, 2018

та інвестиції.

2. Впровадження ідеології стратегічного планування й управління на майбутні три-чотири роки, що включає в себе цикли оперативного та тактичного управління з планування й управління на місяць, квартал, рік. Адже можливості розвитку підприємств, надані зовнішнім оточенням, і впровадження системи механізмів стратегічного управління найчастіше випадають зі сфери уваги керівників. Самим важливим активом 35 % керівників підприємств вважають високопродуктивне устаткування. Вдосконалення управління персоналом у якості фактора підвищення ефективності виробництва розглядають 23 % керівників [2]. Пошук резервів у сфері збуту визначають як фактор нормалізації ситуації на підприємстві тільки 16 % директорів і 10 % – бачать їх в удосконаленні управління фінансами [3].

Таким чином, управління на більшості аграрних підприємств повністю позбавлене економічного змісту, фінансові результати їх діяльності на поточний період не плануються, зв'язок із продажами і витратами не контролюється, а, отже, відсутня інформаційна база для цілеспрямованого регулювання збуту, виробництва та виробничих витрат. Всі ці проблеми не можуть бути вирішені без значної трансформації системи управління, в першу чергу – у розробку і використання механізмів стратегічного управління, здатними перебрати на себе процеси прогнозування й обліку тенденцій зміни в економічному і соціальному середовищах.

Список використаних джерел:

1. Дончак Л. Г. Сутність та удосконалення стратегічного управління підприємством [Електронний ресурс] / Л. Г. Дончак, О. М. Ціхановська // Економіка. Управління. Інновації. – 2016. – № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2016_2_8

2. Дмитренко О. М. Роль стратегічного планування в діяльності сільськогосподарських підприємств / О. М. Дмитренко // Економіка АПК. – 2009. – № 1. – С. 43-50.

3. Дешко А. І. Система стратегічного управління соціальним та економічним розвитком України / А. І. Дешко, А.Є. Співак // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – Вып. 4. – С. 42-46.

ТОРГІВЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЮ ПРОДУКЦІЄЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

М.В. Кузьмін

кандидат економічних наук

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ЄС і Україна з 1 січня 2016 року застосовують ГВЗВТ, що означає застосування правил торгівлі, які передбачають взаємне відкриття своїх ринків товарів і послуг [1]. Це є частиною ширшої угоди про Асоціацію, яка в частині

положень політичної співпраці застосовувалась з листопада 2014 р. Наразі ЄС є найбільшим торговельним партнером України, на це інтеграційне угруповання припадає більше 40 % зовнішньої торгівлі України, однак лише 0,8 % від загального обсягу торгівлі ЄС у 2015 р. [2].

ЄС відомий сильною протекціоністською політикою відносно ринків продуктів харчування та сільськогосподарської сировини, тому частка продуктів харчування, напоїв і тютюну в сукупному зовнішньому імпорті ЄС-28 незначна, хоча і зросла протягом 2006–2015 рр. з 5 до 6,3 % [3]. За цей же період часу частка імпорту продуктів харчування та сировини для їх виробництва в загальному імпорті України зросла з 4 до 20,6 % [2]. ЄС встановив для українських сільгоспвиробників обмежувальні інструменти, такі як: квотування, високі тарифи, ускладнення дозвільних процедур. Проблемою для вітчизняного агробізнесу є дотримання високих стандартів якості та безпеки харчових продуктів для їх експорту в ЄС. Потенціал ринку сільськогосподарської продукції ЄС характеризується обсягами імпорту загалом, імпорту сільськогосподарської продукції, прогнозними оцінками імпорту сільськогосподарської продукції зокрема. Експорт продукції сільського господарства України до ЄС в умовах дії односторонніх торговельних преференцій з боку ЄС з травня 2014 р. та імплементації ГВЗВТ між ЄС та Україною суттєво зріс, хоча і не перевищує відмітки у 2,6 % в імпорті цієї групи товарів ЄС-28 [3]. Не дивлячись на зниження світових цін на сировинні товари, ембарго з боку РФ частка сільськогосподарської продукції в загальній вартості експорту України збільшилась до 45 % у 2016 р. [2].

На компліментарність торгівлі між Україною та ЄС впливають зміни у географічній, товарній та організаційній структурі сільськогосподарського виробництва України, які пов'язані з втратою частини території внаслідок агресії з боку РФ, змінами умов господарювання, які обумовлені податково-економічною політикою та внаслідок кризи. Сільськогосподарське виробництво України у відносних вимірах скоротилось за час, що минув з дати підписання у листопаді 2014 р. політичної частини Угоди про Асоціацію між ЄС та Україною.

Складова сільськогосподарської продукції в індексі компліментарності торгівлі між Україною та ЄС зросла у 2012–2013 рр. У 2014 р. цей показник становив 12,2, коли приріст порівняно з попереднім 2013 р. становив 1,9, а у 2015 р. – 17,3, приріст порівняно з попереднім 2014 р. був 5,1. Зростання компліментарності торгівлі сільськогосподарською продукцією між Україною та ЄС, позитивна динаміка експорту сільськогосподарських товарів України до ЄС і прогноз попиту на окремі продукти вітчизняного виробництва з боку європейських споживачів [4] свідчать про значний потенціал зростання експорту сільськогосподарських товарів України на ринки ЄС.

Створення ГВЗВТ між Україною та ЄС сприяло активізації українського експорту сільськогосподарської продукції до ЄС. Спостерігається позитивна тенденція зростання вартісних і відносних показників, Складова сільськогосподарської продукції в індексі компліментарності торгівлі між Україною та ЄС зросла у 2012–2013 рр. Разом з тим, у структурі експорту

переважають сировинні товари з низкою доданою вартістю. Однак потребує удосконалення структура експорту вітчизняної сільськогосподарської продукції до ЄС, в якій переважають сировинні товари. Умови виходу українських виробників сільськогосподарської продукції на ринок ЄС визначаються Угодою про асоціацію, ГВЗВТ та умовами СОТ, пріоритетами Спільної аграрної політики ЄС. Розвиток експортного потенціалу сільського господарства сприятиме вирівнюванню платіжного балансу, забезпеченню продовольчої безпеки, стимулюванню секторів економіки України, які пов'язані з сільським господарством. Цілеспрямовані зусилля уряду щодо пом'якшення обмежувальних інструментів з боку ЄС відносно українських сільгоспвиробників (збільшення квот, зниження тарифів), з одного боку, та сприяння підвищенню якості продукції, підвищенню доступності процедури сертифікації, з іншого, підвищать компліментарність торгівлі сільськогосподарською продукцією між Україною та ЄС.

Список використаних джерел:

1. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_%28body%29.pdf
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. EU28 agri-foodtrade with Ukraine. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Європейської Комісії. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/agriculture/trade-analysis/statistics/outside-eu/2015/ukraine_en.pdf.
4. Medium-term prospects for EU agricultural markets and income 2014–2024. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/-agriculture/markets-and-prices/medium-term-outlook/index_en.htm

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛИХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ БЛАГОВІЩЕНСЬКОГО РАЙОНУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

О.В. Кутний
магістр

Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук, доцент

О.П. Василенко

Формування сучасної системи місцевого самоврядування передбачає надання їй більшої організаційної, правової та фінансової самостійності, взаємодію органів місцевого самоврядування з підприємницькими структурами та громадськістю. Становлення конкурентоспроможної соціально орієнтованої економіки з розвинутим приватним сектором та його важливою складовою –